

ת"פ 16720/05/13 - ניר בורדצקי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 16720-05-13 מדינת ישראל נ' בורדצקי
תיק חיצוני: 3444/13

בפני כבוד השופט אלון אינפלד
המבקש (הנאשם)
ניר בורדצקי ע"י ב"כ עו"ד שלום בן שבת
נגד
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שולי רוטשילד, פמ"ד (פלילי)
המשיבה (המאשימה)

תיקון טעות חישוב:
מוקדם יותר היום ניתנה החלטה הכוללת טעות חישוב, זוהי הגרסה המתוקנת:
החלטה

ביום 04/09/2017 ניתנה ההחלטה העיקרית בבקשת הנאשם לפיצוי לפי סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**). בהחלטה זו נקבע כי עקב "נסיבות אחרות המצדיקות זאת", יש לפצות את הנאשם בסכום של 75% מהסכום המחושב על פי תקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר) התשמ"ב-1982 (להלן: "**התקנות**"). כן נקבע, כי לחישוב שכר טרחת עוה"ד תחושב גם תוספת של 15% במסגרת תקנה 9(ב) לתקנות. הצעת הסנגור לערוך חישוב שלא על פי התקנות, נדחתה.

הצדדים נתבקשו להגיש חישוב מטעמם, בהתאם לתקנות. שני הצדדים הגישו טיעונים משלימים מפורטים, וחישובים בהתאם. לא הייתה מחלוקת בין הצדדים לגבי עיקר החישוב, אלא בשתי נקודות.

המחלוקת הראשונה היא אם יש לפצות את הנאשם בגין הוצאת שכר טרחת עו"ד שהוציאה המשפחה בשלבים הראשונים של הפרשה, לשם התייעצות עם עורך דין. המדובר בהוצאה נוספת שאינה בגין התשלום הישיר, עקב הופעת עורכי הדין בהליך הפלילי ובהליך המעצר. טענת הסנגור היא כי המדובר בהוצאה טבעית ולגיטימית בעת מעצר ואישום ולפיכך ראויה היא לפיצוי. המדינה מזכירה כי פיצוי זה אינו מופיע בתקנות, והרי נקבע בהחלטה העיקרית שאין לפצות אלא על פי התקנות.

בעניין זה אין ספק שהדין עם המדינה. טענת הסנגור, לפיה הפיצוי שנקבע במסגרת סעיף 80 לחוק העונשין אינו הולם ואינו מספיק, אינה מתאימה ל"אכסניה זו", כלשונו של הסנגור עצמו בתגובתו האחרונה. כפי שהוסבר בהחלטה העיקרית, בית המשפט כפוף לחוק, לתקנות ולפסיקה ואין זה בסמכותו לחרוג מהנחיות אלה לפי שיקול דעתו. לפיכך, אין מקום לפיצוי בהקשר לרכיב זה.

המחלוקת השניה היא אם ראוי לראות את דיון המעצר ואת הדיון במסגרת סעיף 80 כחלק ממסגרת ההליך העיקרי, או כדיונים נפרדים ושונים מההליך העיקרי. בהקשר זה, חשיבות העניין היא כי על פי התקנות ישנו תעריף שונה לפיצוי בגין שכ"ט עו"ד עבור דיון ראשון בהליך לעומת דיוני המשך. זאת, מתוך ההנחה כי שכר הטרחה בגין הדיון הראשון כולל למעשה, כלשון הטבלה אשר בתוספת לתקנות "לימוד התיק, עבודת הכנה, ישיבה ראשונה בבית המשפט וישיבת בית המשפט שנועדה להארכת מעצר". טענת המדינה היא כי אין מקום לפצות בגין לימוד התיק, אלא פעם אחת בלבד, להליך העיקרי, למעצר ולהליך לפי סעיף 80.

לעניין מחלוקת זו **דעתי כדעת הסנגור לעניין ישיבת המעצר הראשונה, וכדעת המדינה לעניין הישיבה הראשונה בבקשה לפי סעיף 80.** אין דומה לימוד התיק לשם הליך המעצר ללימוד התיק לשם הדיון העיקרי. לא ראי זה ולא ראי זה, כלימוד התיק לשם דיון בבקשה לפיצוי. כל אחד מהעניינים מחייב לימוד אחר, מזווית אחרת ובחינה מחודשת של החומר בהקשר לשיקולים שונים. לפיכך, עניינית, יש לכאורה מקום לפיצוי בערך הגבוה לדיון ראשון במעצר עד תום ההליכים, לדיון ראשון בהליך העיקרי ולדיון ראשון בשאלת הפיצוי. אולם, למרות הגיונם לכאורה של הדברים, מתקין התקנות הורה אחרת לגבי הדיון בבקשת הפיצוי.

לשון הטבלה אשר בתוספת לתקנות, סעיף 2, כוללת את לימוד התיק וההכנה עם הישיבה הראשונה. לפיכך, אין מקום לפיצוי נפרד בגין ייעוץ שאינו קשור להופעה בבית המשפט, כאמור. אולם, לא נאמר כי השכר הגבוה הוא בעד ישיבה ראשונה כלשהי אחת, בין אם היא "ישיבה ראשונה בבית המשפט" או "ישיבת בית המשפט שנועדה להארכת מעצר", הניסוח הוא תוך שימוש ב- ו' החיבור, "ישיבה ראשונה בבית המשפט וישיבה ראשונה שנועדה...". משמע, הלימוד וההכנה של כל אחד מהם מביאו לסכום הפיצוי הגבוה בגין "ישיבה ראשונה".

ניסוח דומה מופיע בסעיף 3 לטבלה, העוסק בערעור, כאשר לגבי ערעור נאמר כי דיון ראשון בערעור מזכה בסכום גבוה אם נקבע כי היה "קושי מיוחד" בהכנה. לעומת זאת, לגבי דיון ראשון בערר על מעצר, אין דרישה לקיומו של "קושי מיוחד" בהכנתו, כדי לזכות בסכום הגבוה. ברי כי מדובר בזכות נפרדת וברור מתוך נוסח התקנות כי ניתן לקבל פיצוי גם בגין דיון ראשון בערר וגם בגין דיון ראשון בערעור (אשר נקבע לגביו כי היה בו "קושי מיוחד"). מבחינת לשון התקנה, אף השכר בגין הכנת הערר מחובר לענין שכר הערעור ב- ו' החיבור, בלשון "וכן הכנת ערר...". כאמור, ברור מהקשרם של דברים, כי ניתן לדרוש פיצוי בגין "ישיבה ראשונה" לערעור ובגין הערר בנפרד. לפיכך יש להקיש מנסוח סעיף 3 לטבלה גם לסעיף 2 ביחס לישיבות המעצר והישיבות בתיק העיקרי.

עלה בידנו, אם כן, כי דיון ראשון בשאלת המעצר ודיון ראשון בתיק לגופו נחשבים כל אחד לעניין נפרד, על פי לשון התקנות. לפיכך, יש להורות על פיצוי בערך הגבוה בגין "הכנה" עם "ישיבה ראשונה", הן בגין הישיבה הראשונה בהליך המעצר (הדיון מיום 8.5.13), והן לגבי הדיון הראשון בהליך העיקרי (הדיון מיום 23.5.13).

אולם, בהעדר פירוט קונקרטי בתקנות לעניין הדיון הראשון בבקשת הפיצוי, אין מקום לפסוק פיצוי בגין ישיבה ראשונה בהליך זה, למרות ההגיון הרב שיש בכך. שכן, משתמע מלשון התקנות, כי, למרות האופי המיוחד, עדיין מדובר ב"ישיבה נוספת". לפיכך, לגבי הדיון מיום 26.2.17, אשר עסק בפיצוי לפי סעיף 80, יש לפסוק הוצאות בסכום של "ישיבה נוספת" ולא "ישיבה ראשונה".

המדינה העירה בתגובתה כי הסנגור חישב בשגגה את שכר הטרחה בגין דיוני המעצר בבית משפט השלום, כאילו התקיימו בבית המשפט המחוזי. הסנגור מסכים כי שגה בחישוביו בנקודה זו.

החישוב (גרסה מתוקנת)

נוכח כל האמור, נמצא כי סכום הפיצוי בגין שכר טרחת עורך דין, המחושב על פי התקנות ובהתאם לחישוב המוסכם חלקית של הצדדים ובשים להכרעה בשתי המחלוקות, מגיע לסך של ₪ 29,814 (היינו 2 ישיבות ראשונות, במעצר ובתיק העיקרי = 9174; 14 ישיבות "רגילות" בבית המשפט המחוזי (מעצר, בע"ח, סעיף 80 ותיק עיקרי (1376) ₪ כל אחת, ולא כפי שרשם הסנגור בשגגה) = 19,264; שתי ישיבות מעצר בבית משפט השלום = 1376). בתוספת 15% בגין המאמץ המיוחד לפי תקנה 9(ב) לתקנות וכאמור בהחלטה העיקרית, הרי **שהפיצוי בגין שכ"ט עו"ד מגיע ל-₪ 34,386.1**.

אין מחלוקת כי חישוב הפיצוי ל- **46 ימי מעצר**, על פי התקנות, מגיע לסך של **₪ 18,885.56**.

כן נקבע כי הנאשם זכאי לפיצוי בגין **הוצאות הגנה ישירות**, עלות הוצאת פלט איכון הטלפון אשר הגישה ההגנה במשפט, **בסך של ₪ 424**.

משמע, סכום הפיצוי המלא המחושב על פי התקנות מגיע לסכום של ₪ 53,595.66. על פי ההחלטה העיקרית הנאשם זכאי לסכום של 75% מסך זכאותו על פי התקנות. **לפיכך, על המדינה לפצות את הנאשם לפי סעיף 80 לחוק העונשין בסך של ₪ 40,197 (מעוגל).**

סכום זה יועבר לנאשם תוך 30 יום.

המזכירות תעביר עותק החלטה זו לב"כ הצדדים.

הסנגור יודיע התוכן למבקש.

שימת לב ב"כ הצדדים כי ההחלטה שניתנה מוקדם יותר היום התבססה על חישוב שגוי, והחישוב דלעיל הוא המתוקן.

ניתנה היום, ב' טבת תשע"ח, 20 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.